

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/169/2025
Identifikačné číslo spisu: 1323201786
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Halušková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1323201786.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ MVDr. K. V., narodenej XX. S. XXXX, D., D. XX, 2/ P. V., narodeného XX. C. XXXX, D., D. XX, 3/ Ing. I. C., narodeného XX. D. XXXX, T., E. A. XX, prechodne D., D. XX, všetkých zastúpených advokátkou JUDr. Alexandrou Machanovou, Senec, Mierové námestie 19, proti žalovanému Mgr. C. G., narodenému XX. I. XXXX, D., D. X, zastúpenému advokátskou kanceláriou MK Legal Advisory s. r. o., Bratislava, Gercenova 29, IČO: 57 097 275, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-64C/28/2023, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 04. septembra 2024 sp. zn. 2Co/97/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému voči žalobcom p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. (Od 01. júna 2023 bývalý) Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 24. apríla 2023 č. k. 64C/28/2023-37 návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia z 18. apríla 2023 zamietol (I. výrok) a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

1.1. Na odôvodnenie rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia navrhovali, aby súd neodkladným opatrením nariadil žalovanému zdržať sa konania, ktorým by obmedzoval žalobkyňu 1/ vo výkone jej vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam a zakázal mu približovať sa k žalobcom 1/ až 3/ na vzdialenosť 5 metrov. Žalobcovia sa domáhali ochrany ich práva na zachovanie telesnej/duševnej integrity z dôvodu ohrozenia žalovaným na základe jeho slovných vulgárnych atakov a incidentov s motorovým vozidlom, bližšie opísaných v bode 12 uznesenia súdu prvej inštancie. Okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade išlo o narušenie integrity žalobcov 1/ až 3/ žalovaným, ktorých vzájomné postavenie pramenilo zo susedských vzťahov. Keďže mal za osvedčený tento ich právny vzťah, považoval za splnený najdôležitejší predpoklad pri nariadení neodkladného opatrenia, a to danosť práva (nároku), ktorému sa má poskytnúť súdna ochrana formou neodkladného opatrenia. Žalobcovia na osvedčenie nimi tvrdených skutočností v rámci ochrany ich integrity v plnej miere odkázali najmä na

uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava III, ktoré však samé o sebe nepredstavujú dôkazný prostriedok, ktorý by osvedčoval žalobcami tvrdené skutočnosti. Tieto rozhodnutia osvedčujú len to, že žalobkyňa 1/ oznámila orgánom činným v trestnom konaní skutočnosti, o ktorých sa domnievala, že sú trestné, pričom v prevažnej časti ide o tie isté skutočnosti, ktoré označila ako rozhodné pre poskytnutie súdnej ochrany formou neodkladného opatrenia. Aj zo samotných rozhodnutí Okresnej prokuratúry Bratislava III vyplývalo, že vo vzťahu k týmto skutočnostiam nebolo v rámci trestného konania vykonané takmer žiadne dokazovanie, na základe čoho bolo aj akékoľvek rozhodnutie vyšetrovateľa hodnotené ako predčasné. Súd prvej inštancie uviedol, že v posudzovanom prípade je spor medzi stranami stále iba v rovine protichodných tvrdení, pričom osvedčenie týchto tvrdení, či už zo strany žalobcov alebo žalovaného, hoci len v rovine pravdepodobnosti, z dôkazov pripojených žalobcami nevyplývalo. Rovnaký záver vyplýval aj z rozhodnutí Okresnej prokuratúry Bratislava III, keďže tá zaviazala vyšetrovateľa na vykonanie viacerých dôkazov (napr. výsluchov ostatných žalobcov, zabezpečenie prehľadov konaní vedených na mestskej polícii, okresnom úrade a stavebnom úrade), pretože bez ich vykonania by bolo akékoľvek rozhodnutie o trestnom oznámení podanom žalobkyňou 1/ predčasné. Na základe uvedeného mal súd prvej inštancie za to, že žalobcovia vo vzťahu k nimi požadovanej ochrane integrity podľa § 324 ods. 2 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) spočívajúcej v zákaze približovania sa žalovaného k žalobcom na vzdialenosť 5 metrov neosvedčili nimi tvrdené skutočnosti, teda vulgárne a agresívne správanie sa žalovaného k nim.

1.2. Žalobkyňa 1/ sa osobitne domáhala aj ochrany výkonu jej vlastníckeho práva k rodinnému domu, do ktorého je zasahované najmä kamerovým systémom, ktorý žalovaný nainštaloval na rodinný dom jeho rodičov (t. j. susedný dom) a ktorým má snímať aj pozemok a rodinný dom vo vlastníctve žalobkyne, čím z pohľadu žalobkyne dochádza aj k zásahu do jej telesnej a duševnej integrity. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyňa 1/ neosvedčila ňou tvrdené skutočnosti o tom, že žalovaným nainštalovanou kamerou dochádza k sledovaniu jej súkromia. Dodal, že z rozhodnutí Okresnej prokuratúry Bratislava III nevyplývalo, že by táto ňou tvrdená skutočnosť bola v rámci trestného konania preukázaná, pričom ani z listinných dôkazov pripojených k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemal okresný súd túto skutočnosť za osvedčenú. Navyše žalobný petít v tejto časti bol materiálne nevykonateľný, keďže nedefinoval, akého špecifického konania sa má žalovaný vo vzťahu k výkonu vlastníckeho práva žalobkyne 1/ zdržať (hoci z tvrdených skutočností bola táto požiadavka zrejماً, nepreniesla sa do žalobného petitu). Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keďže neosvedčili nimi tvrdené skutočnosti odôvodňujúce potrebu poskytnutia neodkladnej ochrany ich telesnej/duševnej integrity a výkonu vlastníckeho práva žalobkyňou 1/.

1.3. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy konania nevznikli.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov (v poradí prvým) uznesením z 18. októbra 2023 sp. zn. 2Co/41/2023 uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že uložil žalovanému, aby sa nepribližoval k žalobcom 1/, 2/ a 3/ na vzdialenosť menšiu ako 5 m s výnimkou účasti žalovaného na súdnych konaniach a na konaniach pred orgánmi verejnej správy, na ktoré bude žalovaný predvolaný (I. výrok), vo zvyšnej zamietajúcej časti uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil (II. výrok), poučil žalovaného, že môže podať žalobu vo veci samej, pričom táto sa môže týkať nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia (III. výrok), rozhodol, že žalobkyňa 1/ a žalovaný nemajú nárok na náhradu trov konania (IV. výrok) a že žalobca 2/ a žalobca 3/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % (V. výrok).

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie žalovaného uznesením z 27. júna 2024 sp. zn. 5Cdo/79/2024 uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 18. októbra 2023 sp. zn. 2Co/41/2023, okrem výroku o potvrdení vo zvyšnej zamietajúcej časti uznesenia bývalého Okresného súdu Bratislava III z 24. apríla 2023 č. k. 64C/28/2023-37 (II. výrok), zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, aby opätovne posúdil zákonné (formálne i vecné) predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia s

poukazom na zistený skutkový stav, keďže podľa dovolacieho súdu sa nariadenie neodkladného opatrenia v podobe neobmedzený čas trvajúceho zákazu priblíženia sa z dôvodu upokojenia situácie medzi susedmi nejavilo ako primeraný prostriedok súdnej ochrany.

4. Krajský súd v Bratislave v ďalšom konaní uznesením zo 04. septembra 2024 sp. zn. 2Co/97/2024 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil (I. výrok) a rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (II. výrok).

4.1. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že v danom prípade bolo nutné, aby žalobcovia osvedčili, že žalovaný sa dopúšťa konania smerujúceho k nakladaniu s označenými nehnuteľnosťami, pričom ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie o podanom návrhu takéto skutočnosti neprezentovali. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že vzťahy medzi žalobcami a žalovaným sú niekoľko rokov vážne narušené a medzi susedmi dochádza k vzájomne vyhroteným situáciám. Strany sporu sa vzájomne provokujú, podávajú na seba trestné oznámenia, fyzicky sa zastrašujú, sledujú, robia si napriek a navzájom sa urážajú. Odvolací súd dôvodil, že s ohľadom na názor vyslovený najvyšším súdom v zrušujúcom uznesení už nemal „procesný priestor“ pre vyhovieť odvolacím námietkam. Dovolací súd dospel k záveru, že odvolacím súdom nariadené neodkladné opatrenie zasahuje podstatným spôsobom do práv žalovaného, a preto je nevyhnutné, aby súd s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu zvažoval nielen nevyhnutnosť takéhoto zásahu do subjektívneho práva, ale aj jeho primeranosť (proporcionalitu) k právu druhej strany, ktorému má byť takýmto obmedzením poskytnutá ochrana. Odvolací súd konštatoval, že žalobcovia nepreukázali, v čom spočíva nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy nevyhnutnej pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia na neobmedzený čas. Žalobcovia mali za to, že nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy je dané stupňujúcim sa správaním žalovaného, z ktorého majú strach a obavy, avšak žalovaný v rámci vyjadrení uviedol, že jeho správanie je iba reakciou na správanie žalobcov, a teda svojím spôsobom poprel vyjadrenia žalobcov. Odvolací súd uviedol, že nemal splnené všetky podmienky potrebné pre nariadenie neodkladného opatrenia vo výroku týkajúcom sa zákazu priblíženia a súčasne ani dôvod absencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Uznesenie súdu prvej inštancie preto ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

4.2 O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 v spojení s § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP s poukazom na úspech žalovaného v konaní.

5. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) tvrdiac dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP. V úvode dovolania poukázali na § 1 ods. 1 Občianskeho zákonníka, princípy civilného sporového konania uvedené v článkoch 1, 2 a 6 ods. 1 CSP, článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článok 1 Dodatkového protokolu č. 1 k uvedenému dohovoru. Uviedli, že vďaka nariadeniu časovo neobmedzeného neodkladného opatrenia došlo vo veci k prechodnému zlepšeniu situácie. Žalovaný však naďalej šikanuje žalobcov rôznymi podaniami na orgány štátnej správy, iniciuje nové konania či využíva právny priestor na otváranie tých starších. Mali za to, že v doposiaľ vykonanom dokazovaní nebolo preukázané, že by žalobcami tvrdené konanie žalovaného neprebiehало tak, ako bolo popísané. Žalovaný nepreukázal, že by ho žalobcovia akýmkoľvek spôsobom provokovali a jeho konanie bolo primeranou reakciou na údajné provokovanie z ich strany. Ohrozovanie osobnej integrity žalobcov sa stupňovalo, čo súdu riadne preukázali videami i zvukovými záznamami. Miera a intenzita konania žalovaného mnohonásobne prekročila banálny susedský spor. Žalobkyňa 1/ v dôsledku konania žalovaného (osobné ataky na jej osobu aj na jej klientov) obmedzila pracovnú činnosť na 3 dni v týždni. Žalobcovia nemajú dôvod pochybovať o tom, že žalovaný naplní slovné a fyzicky prezentované vyhrážky (napr. zahnanie sa predmetom na žalobcu, auto brzdiace v bezprostrednej blízkosti dieťaťa). Berúc do úvahy konanie žalovaného pred vydaním neodkladného opatrenia majú žalobcovia dôvodnú obavu, že v prípade jeho trvalého zrušenia sa obnoví nežiadúci stav a žalovaný sa vráti k pôvodnému modelu správania plného slovných vulgárnych útokov a aj fyzickým prejavom jeho negatívneho správania. S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu považujú nariadenie neodkladného opatrenia za primerané a nevyhnutné. Navrhli, aby dovolací súd sám vo veci rozhodol a uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že uloží žalovanému, aby sa nepribližoval k žalobcom 1/, 2/, 3/ na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov s výnimkou účasti žalovaného na súdnych konaniach a na konaniach pred orgánmi verejnej správy, na ktoré bude žalovaný predvolaný, vo zvyšnej zamietajúcej časti uznesenie súdu prvej

inštancie potvrdí a prizná žalobcom voči žalovanému nárok na náhradu trov súdneho konania v rozsahu 100 %.

6. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol, resp. zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. V celom rozsahu zotrval na svojich doterajších písomných vyjadreniach podľa jeho názoru preukazujúcich, že zo strany žalobcov dochádza ku šikanóznemu výkonu ich práv. Poukázal na viaceré skutkové okolnosti prípadu podporené listinnými dôkazmi (uznesenie OR PZ, OO PZ Senec z 12. marca 2024 a sťažnosť žalovaného voči tomuto uzneseniu, otváracie hodiny veterinárnej ambulancie žalobkyne 1/, vysvetlenie príjazdu motorového vozidla žalovaným). Zastáva názor, že všetky informácie a vyjadrenia predložené v tomto konaní žalobcami napĺňajú definíciu zodpovednosti za spôsobenú (ne)majetkovú ujmu žalovanému v súlade s § 340 ods. 1 CSP.

7. V ďalších vzájomných písomných vyjadreniach strany sporu zotrvali na svojich návrhoch a stanoviskách, pričom reagovali na skutkový stav veci a správanie/konanie protistrany.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba ako nedôvodné zamietnuť.

9. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

10. V posudzovanom prípade bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný samostatne a sudy nižších inštancií o ňom rozhodli ako o samostatnom predmete konania, bez následne nadväzujúceho konania a rozhodovania vo veci samej. Preto je voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

11. Dovolatelia vyvodzovali prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12. Dovolací súd aplikujúc § 124 CSP posudzoval dovolanie podľa jeho obsahu a v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) dospel k záveru, že dovolatelia namietli v podstate nesprávne vyhodnotenie (ne)splnenia zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia (resp. skutkové okolnosti posudzovaného prípadu) a neposkytnutie súdnej ochrany v rozpore so zákonom. Dovolací súd však po preskúmaní obsahu spisu a rozhodnutí súdov nižších inštancií nezistil v ich postupe existenciu vady zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

15. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

16. Úlohou všeobecného súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je zistiť na základe dostupných dôkazných prostriedkov najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, a to bez potreby dodržania formalizovaného postupu štandardného procesného dokazovania, a na podklade osvedčených skutočností následne vo veci rozhodnúť. V prípade neodkladného opatrenia ide o procesný inštitút, ktorý má osobitný charakter vyznačujúci sa najmä nevyhnutnosťou jeho nariadenia. Povinnosťou navrhovateľa je v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia opísať rozhodujúce skutočnosti, ktoré hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Z pojmu „osvedčenie dôvodnosti“ vyplýva, že v danom prípade ide o rozhodovanie súdu bez nutnosti vykonať dokazovanie, ako aj bez povinnosti zisťovať všetky konkrétne skutočnosti, ktoré je potrebné verifikovať pri vydávaní rozhodnutia vo veci samej (k tomu pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 06. septembra 2021 sp. zn. I. ÚS 358/2021, publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 95/2021).

17. V súdnej veci súd prvej inštancie návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia z 18. apríla 2023 zamietol majúc za to, že žalobcovia vo vzťahu k požadovanej ochrane integrity podľa § 324 ods. 2 písm. h) CSP (správne má byť § 325, pozn. dovolacieho súdu) spočívajúcej v zákaze približovania sa žalovaného k žalobcom neosvedčili nimi tvrdené skutočnosti, teda vulgárne a agresívne správanie sa žalovaného k nim. Žalobcovia na osvedčenie tvrdených skutočností odkázali najmä na uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava III, ktoré však samé o sebe nepredstavujú dôkazný prostriedok, ktorý by osvedčoval žalobcami tvrdené skutočnosti. Súd prvej inštancie uviedol, že v posudzovanom prípade je spor medzi stranami v rovine protichodných tvrdení, pričom osvedčenie týchto tvrdení, či už zo strany žalobcov alebo žalovaného, hoci len v rovine pravdepodobnosti, z dôkazov pripojených žalobcami nevyplývalo.

18. Odvolací súd v poradí druhým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne podľa § 387 ods. 1 CSP (predmetom konania bol už len návrh na zákaz približovania sa) konštatujúc, že žalobcovia nepreukázali, v čom spočíva nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy nevyhnutnej pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia na neobmedzený čas. Reflektoval na vyhrotené a konfliktné vzťahy strán sporu, avšak v súlade so súdom prvej inštancie nemal za splnené všetky podmienky potrebné pre nariadenie neodkladného opatrenia vo výroku týkajúcom sa zákazu približovania. V odôvodnení rozhodnutia, ktoré spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 a § 220 ods. 2 CSP, zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti podaného návrhu. Odvolací súd dospel po preskúmaní veci k záveru, že dovolatelia neuviedli v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia také závažné okolnosti (resp. nepripojili také listinné dôkazy), z ktorých by vyplývalo ohrozenie či narušenie ich integrity žalovaným odôvodňujúce okamžitý zásah súdu vo forme nariadenia neodkladného opatrenia. Dovolací súd opakovane pripomína, že chýbajúce osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy nemožno ničím nahradiť, pretože je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko ide o opatrenie, ktoré je namiesto nariadiť len vtedy, ak je práve kvôli zabráneniu skutočne hroziacej konkrétnej ujme potrebné okamžite zasiahnuť súdnym rozhodnutím.

19. Dovolací súd zároveň dodáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť

na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade znátočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil. Navyše, z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

20. Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd zodpovedá požiadavka, aby skutkové zistenia súdov a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. Z hľadiska práva na spravodlivý proces, ktoré musí byť bezpodmienečne rešpektované aj v konaniach o neodkladných opatreniach potom platí, že skutkové okolnosti relevantné pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musia byť dostatočne osvedčené v potrebnej kvalite a rozsahu. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu dovolací súd dospel k záveru, že okresný súd sa pri rozhodovaní o návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia uvedeným spravoval a rovnako postupoval aj odvolací súd majúci na pamäti, že neodkladné opatrenie je výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť len vtedy, ak je skutočne nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami (na tomto mieste sa žiada poznamenať, že návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný 18. apríla 2023). Navyše nemožno prehliadnuť, že samotní žalobcovia v dovolaní konštatovali, že vďaka nariadeniu časovo neobmedzeného neodkladného opatrenia došlo vo veci k zlepšeniu situácie, ktoré označili za prechodné.

21. V kontexte uvedeného dovolací súd uzatvára, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné, pretože nezistil porušenie práva dovolateľov na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia. Dovolací súd preto dovolanie podľa § 448 CSP zamietol.

22. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, ktorému vznikli trovy dovolacieho konania. Dovolací súd mu preto voči žalobcom priznal ich náhradu v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.